

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 12Pc/17/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3817212791
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 11. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Matulák
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2017:3817212791.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudcom JUDr. Róbertom Matulákom v právnej veci navrhovateľa: O. V., nar. XX.X.XXXX, bytom B., U. cesta XX/XX, zastúpený splnomocneným zástupcom C. V., nar. XX.X.XXXX, bytom B., U. cesta XX/XX, proti matke navrhovateľa: L. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom B., J. XX/XX, o určenie výživného na plnoleté dieťa, takto

rozhodol:

Návrh zamietla.

odôvodnenie:

1. V predmetnej veci navrhovateľ návrhom zo dňa 4.10.2017 žiadal, aby súd zaviazal jeho matku platiť na výživu navrhovateľa mesačne sumu 60 eur s účinnosťou od septembra 2017, vždy do 20. dňa v tom ktorom mesiaci. Návrh zdôvodnil tým, že so svojou matkou nebýva v spoločnej domácnosti od 4.9.2015, kedy bol zverený ešte ako maloletý do náhradnej osobnej starostlivosti starému otcovi, C. V., nar. XX.X.XXXX, s ktorým býva v spoločnej domácnosti. Od septembra 2016 navštevoval školu, avšak od decembra 2016 do júna 2017 bol vo výkone trestu odňatia slobody v Ilave. Po príchode z výkonu trestu mal záujem dokončiť si vzdelanie. V súčasnosti, od septembra 2017 opätovne navštevuje strednú odbornú školu v Handlovej, tretí ročník. Od jeho plnoletosti mu matka neprispieva na jeho výživu, napriek tomu že je zamestnaná, pričom všetky výdavky mu hradí jeho starý otec. Keďže denným štúdiom na strednej škole sa pripravuje na svoje budúce povolenie a nemá žiadne finančné príjmy ani majetok a vyživovacia povinnosť jeho matky trvá až do doby, pokiaľ nebude schopný sám sa živiť, žiada, aby súd uložil jeho matke platiť na neho výživné.

2. Matka navrhovateľa žiadala návrh svojho syna v celom rozsahu ako nedôvodný zamietnuť. Poukázala v tejto súvislosti na svoje súčasné majetkové, príjmové, i výdavkové pomery s tým, že nie je v súčasnosti v jej možnostiach a schopnostiach na výživu navrhovateľa platiť. Tiež nie je ochotná na výživu navrhovateľa platiť ani minimálne zákonné výživné z dôvodu, že sa navrhovateľ k nej v minulosti zle správal.

3. Navrhovateľ sa na pojednávanie neustanovil. Jeho neúčasť ospravedlnil jeho splnomocnený zástupca z dôvodu študijných. S poukazom na ust. § 180 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pojednával súd vo veci v neprítomnosti navrhovateľa.

4. Dokazovaním vykonaným na pojednávaní, vypočutím splnomocneného zástupcu navrhovateľa, matky navrhovateľa, oboznámením sa s písomnosťami o príjme matky a jej nákladoch, potvrdením o návšteve strednej školy navrhovateľom, rozsudkami Okresného súdu Prievidza č.k. 3T/5/2016-184 zo dňa 8.3.2016 a 3T/37/2017-77 zo dňa 29.3.2017, ako i s obsahom pripojených spisov sp.zn. 13Pc/18/2017, 16P/59/2015, 14P/25/2015 (osobitne rozsudok č.l. 45), 14P/7/2015, 5P/71/2016, 18P/39/2014, 5P/32/2016, 11P/46/2012 (osobitne rozsudok z č.l. 42), 5P/16/2011, 13P/442/2009, 13P/524/2007, 13P/119/2006, rozsudkom č.k. 4P/4/2017, mal súd zistený tento skutkový stav veci:

5. Rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 7P/39/2006-28 zo dňa 21.4.2006 bolo manželstvo rodičov vtedy ešte mal. navrhovateľa rozvedené a maloletý bol spolu aj so svojím bratom zverený do osobnej starostlivosti matke.

6. Rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 14P/25/2015-45 zo dňa 4.9.2015 bol navrhovateľ zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starého otca, Ivana Baláža, nar. 25.5.1949, s účinnosťou od 9.10.2015. V spoločnej domácnosti so starým otcom žije navrhovateľ i v súčasnosti.

7. Rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 3T/5/2016-184 zo dňa 8.3.2016, právoplatným dňa 8.3.2016, bol navrhovateľ uznaný vinným zo zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Trestného zákona, za čo bol odsúdený k trestu odňatia slobody v trvaní 14 mesiacov s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní 17 mesiacov.

8. Rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 3T/37/2017-77 zo dňa 29.3.2017, právoplatným dňa 29.3.2017, bola podľa § 334 ods. 4 Trestného zákona schválená dohoda o vine a treste uzavretá dňa 8.3.2017 medzi prokurátorom Okresnej prokuratúry Prievidza a navrhovateľom ako obvineným, podľa ktorej bol navrhovateľ uznaný vinným, že dňa 17.12.2016 v Handlovej sa prostredníctvom sociálnej siete Facebook vyhrážal zabitím svojej matke, poškodenej L., ktorej opakovane napísal na sociálnej sieti Facebook, že si do desiatich minút zabezpečí strelnú zbraň a touto poškodenú zabije. Keď poškodená ukončila komunikáciu na sociálnej sieti, tak jej zavolať prostredníctvom telefónu a vulgárne jej nadával, a vyššie uvedené vyhrážky opäť zopakoval, čo u poškodenej L. V. vzbudilo dôvodnú obavu o jej život a zdravie, teda inému sa vyhrážal smrťou takým spôsobom, že to mohlo vzbudiť dôvodnú obavu, čin spáchal na chránenej osobe - blízkej osobe, čím spáchal prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/ Trestného zákona, § 127 ods. 4 Trestného zákona, za skutok ktorý bol odsúdený k trestu odňatia slobody v trvaní 6 mesiacov nepodmienečne.

9. Súčasne s podaným návrhom v tejto veci si navrhovateľ podal takisto dňa 4.10.2017 návrh na určenie vyživovacej povinnosti voči svojmu otcovi, U. V., nar. XX.X.XXXX. Konanie sa vedie na tunajšom súde pod sp.zn. 13Pc/18/2017, pričom v predmetnej veci bolo nariadené pojednávanie na deň 8.12.2017.

10. Splnomocnený zástupca navrhovateľa v priebehu konania na podanom návrhu v celom rozsahu zotrval. Poukazoval na to, že rodičia navrhovateľa majú zákonnú vyživovaciu povinnosť a preto sú povinní na výživu navrhovateľa platiť. V tejto súvislosti uviedol, že navrhovateľ je študentom 3. ročníka strednej odbornej školy v Handlovej. Z potvrdenia, ktoré súdu predložil, mal súd zistené, že navrhovateľ má v školskom roku 2017/2018 povolené opakovanie tretieho ročníka. Napriek výzve súdu nepredložil navrhovateľ a ani jeho splnomocnený zástupca do termínu pojednávania žiadne potvrdenia o príjmoch a nákladoch otca navrhovateľa a takisto o nákladoch navrhovateľa. Uviedol len, že navrhovateľove mesačné výdavky na hygienické potreby a ošatenie sú vo výške asi 100 eur mesačne, na stravu a školské potreby vrátane vreckového spolu vo výške asi 150 eur mesačne, z ktorej sumy vreckové predstavuje sumu 70-80 eur, pretože navrhovateľ napríklad bez voňavky nejde z domu ani na krok. On sám platí mesačne na nájomnom sumu 186 eur a na stravu asi 200 eur mesačne. Poukázal tiež na to, že keď sa navrhovateľ vrátil z výkonu trestu odňatia slobody, musel mu zakúpiť rôzne ošatenie a to v sume asi 150 eur. Uviedol tiež, že jeho vnuk fajčí, v minulosti mu na cigarety dával mesačne sumu asi 90 eur, v súčasnosti mu zvykne prispievať sumou asi 50-60 eur mesačne. Takisto má navrhovateľ priateľku, s ktorou „zvykne chodiť na kávičku“. Podľa jeho vyjadrenia navrhovateľ nevlastní žiadne majetok väčšej hodnoty a nemá žiadnu vyživovaciu povinnosť, je bez akéhokoľvek príjmu a ako študent má náklady súvisiace so zakúpením rôznych školských potrieb, vrátane nákladov na ZRPŠ. Uviedol tiež, že jeho vnuk nie je s otcom v žiadnom kontakte, stanovisko otca navrhovateľa je také, že navrhovateľ je dospelý a mal by si peniaze zarobiť sám. Jeho vnuk musel opakovať tretí ročník strednej školy z dôvodu, že ho jeho mama dala pre nič za nič zavrieť. Je pravda, že navrhovateľ býva nervózny, dokáže hoci čo povedať, nemyslí to vždy však tak, ako to povie. Matka navrhovateľa v minulosti nikde poriadne nerobila, chlapec nemal u nej doma žiadne zázemie. Poukázal tiež na to, že otec navrhovateľa ho obral o peniaze, je mu dlžný 1.800 eur a ešte ho nahovoril aj s jeho priateľkou na pôžičku, ktorú teraz musí každý mesiac splácať v 100 eur mesačných splátkach. Spláca takisto mesačne svoju pôžičku vo výške 85 eur a takisto sebe a navrhovateľovi poplatky za telefón, mesačne vo výške spolu 38 eur. Jeho príjem je v súčasnej dobe 700 eur mesačne. Nespochybnil tvrdenia matky navrhovateľa, že navrhovateľ a takisto jeho brat Maroš mali viacero vecí, ktoré v minulosti predali kvôli tomu, aby mali na cigarety. Je pravda, že navrhovateľ minie veľa peňazí práve na cigarety. Alkohol zatiaľ navrhovateľ nepije, keď bol však v Taliansku, zmizlo mu 1,5 l fľaše tvrdého alkoholu, ktorú zobral navrhovateľ spolu so svojím kamarátom. Uviedol tiež, že pokiaľ navrhovateľ bude riadne chodiť do školy, postará sa o neho, potom však ako školu ukončí, už nebude viac súhlasiť s tým, aby u neho zostal.

11. Matka navrhovateľa na pojednávaní uviedla, že aj napriek tomu, že sa k nej navrhovateľ v minulosti zle správal, na svojho syna, navrhovateľa nezanevrela a s týmto je v kontakte i v súčasnosti. Po návrate z výkonu trestu odňatia slobody bol u nej takisto doma, poskytla mu okrem iného aj stravu. I v súčasnej dobe má v byte, v ktorom býva, veci usporiadané tak, že v prípade, ak by u nej navrhovateľ chcel bývať, mohol by sa zdržiavať v izbe spolu aj so svojím bratom U.. Ona sama by sa zdržiavala v kuchyni. V súčasnej dobe žije v jednoizbovom nájomnom byte so svojim mal. synom U., nar. XX.X.XXXX, ktorý začal v školskom roku 2017/2018 navštevovať prvý ročník základnej školy, o čom predložila potvrdenie zo školy zo dňa 2.11.2017. Mesačné náklady matky navrhovateľa za bývanie v uvedenom byte sú vo výške 132,14 eur a pozostávajú z nájomného vo výške 57,32 eur, poplatku za rozhlas a televíziu 2,32 eur, a elektrinu 72,50 eur. Má nedoplatok za elektriku z predchádzajúceho obdobia v sume 500 eur, ktorú sumu spláca v mesačných splátkach po 50 eur. V minulosti platila aj internet, tento už v súčasnosti neplatí. Je pravda, že v minulosti dlhodobo nepracovala, bola v evidencii uchádzačov o zamestnanie na úrade práce. Prepustili ju u posledného zamestnávateľa v spoločnosti RIALTO s.r.o. v skúšobnej dobe. Pracovný pomer s touto spoločnosťou uzatvorila dňa 14.8.2017. Odpracovala tam len dva mesiace, pričom v mesiaci august 2017 bola jej čistá mzda vo výške 319,07 eur a za mesiac september 2017 vo výške 472,51 eur (výplátne pásky za vyššie uvedené obdobie - prílohová obálka č.l. 16). Okrem pracovného pomeru v tejto spoločnosti, dlhodobo nevykonávala žiadnu prácu a bola v evidencii na úrade práce. I v súčasnej dobe, od 20.10.2017, je v evidencii uchádzačov o zamestnanie, skutočnosť ktorú preukázala Kontrolným preukazom vystaveným úradom práce. Uviedla tiež, že v minulosti nepoberala od štátu žiadne dávky, či už zo sociálnej poisťovne alebo úradu práce a žila v podstate len z rodinných prídavkov, pričom je pomáhala mama a takisto otec. Matka navrhovateľa ďalej uviedla, že po návrate jej syna z výkonu trestu odňatia slobody ju tento istý čas ignoroval, ani sa jej nepozdravil, vyhýbal sa jej. Následne však prišiel aj k nej domov, a ona mala záujem napriek všetkému, čo sa stalo, svojho syna prichýliť, dala mu však na výber, buď bude bývať u nej s tým, že každý deň sa vráti domov do 22,00 hod., aj kvôli jej mal. synovi Markovi, s čím však navrhovateľ nesúhlasil. Navrhovateľ radšej bude bývať u svojho starého otca, ktorému na jeho žiadosť bol navrhovateľ ešte ako maloletý zverený do náhradnej osobnej starostlivosti, s čím súhlasila. Poukázala tiež na to, že navrhovateľ nevie s peniazmi vôbec nakladať, napriek tomu, že aj ona sama mu zakúpila rôzne oblečenie, toto z jej neznámych dôvodov rozpredal, pričom zistila, že navrhovateľ má neuhradené rôzne náklady v škole, takisto dlhuje nejaké peniaze lekárovi kvôli absolvovanej preventívnej prehliadke, ktorú potreboval z dôvodu nástupu do zamestnania, ktoré mu ona sama vybavila, do ktorého zamestnania však nenastúpil. Uviedla tiež, že navrhovateľ stále pýta od nej a takisto od ďalších rodinných príslušníkov peniaze na cigarety. Navrhovateľova povaha je asi taká, že keď mu niekto niečo nedá, tak je v jeho očiach ten najhorší. Aj v zdravotnej poisťovni má jej syn, navrhovateľ, dlhy z dôvodu že sa tam neprihlásil do evidencie. V minulosti sa mal takisto zaevidovať na úrade práce, čo však ignoroval. V súčasnej dobe, aj keby ju súd zaviazal platiť na výživu navrhovateľa akúkoľvek sumu, nie je to v jej možnostiach. Nevlastní žiaden majetok väčšej hodnoty, okrem svojho maloletého syna Marka, má vyživovaciu povinnosť aj voči staršiemu synovi Marošovi. Maloletý Marko je zverený jej do osobnej starostlivosti, s priateľom nežije, tento je ženatý, má aj ďalšie deti. Na výživu Marka by biologický otec mal platiť podľa rozhodnutia súdu výživné vo výške 70 eur, toto však neplatí. Maloletý U. je v skutočnosti zverený jej do osobnej starostlivosti, v súčasnosti však na základe rozhodnutia súdu je u neho nariadené výchovné opatrenie, nachádza sa v zariadení za účelom zabezpečenia odbornej diagnostiky. Opakovane na pojednávaní uviedla, že vzhľadom na to, ako zle sa navrhovateľ k nej v minulosti správal, nie je ochotná platiť mu ani minimálne výživné. Pokiaľ mu aj v minulosti pomohla nejakými sumami, alebo naturáliami, bolo to v podstate zbytočné, pretože navrhovateľ si to vážiť nevie, má rôzne dlhy a zakúpené mu oblečenie vždy následne predal. Nie je ochotná akceptovať, aby takto nakladal s peňažnými prostriedkami a preto nie je ochotná zakúpiť mu ani nijaké veci. Pokiaľ sa zamestná a navrhovateľ sa bude správať dobre, je ochotná pomôcť mu, napr. tak, že mu dá najesť, prípadne mu niečo kúpi. V súčasnosti jej chodia na navrhovateľa zo školy, ktorú navštevuje, len samé sťažnosti a napomenutia na navrhovateľa.

12. Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností

a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

13. Podľa § 75 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z., pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

14. Podľa § 75 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z.z., výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

15. Ako vyplýva z ust. § 75 ods. 2 zákona o rodine, právo oprávneného na výživné od povinného musí byť v súlade s dobrými mravmi. Skúma sa oprávnenie, nie povinnosť. To znamená, že podľa tohto ustanovenia nemožno priznať výživné len v prípade, ak preto existujú dôvody na strane oprávneného. Z textu tohto ustanovenia sa dá vyvodiť, že jeho aplikácia je povinnosťou súdu (výživné nemožno priznať ...) na rozdiel od prípadu, ak by šlo len o právo súdu, ktoré by zákon vyjadril naopak slovami - výživné možno nepriznať ... . Ide o úplnú stratu nároku, preto nie je možné použiť toto ustanovenie ako modifikačný činiteľ a na jeho základe výšku požadovaného výživného primerane znížiť. Ak bolo právo na výživné priznané predtým, než nastali skutočnosti odôvodňujúce zánik nároku, môže povinný požiadať súd o zrušenie rozhodnutia v zmysle § 78 zákona o rodine.

16. Bez ohľadu na naplnenie zákonných kritérií pre určenie vyživovacej povinnosti súd teda nemôže priznať výživné v prípade zisteného rozporu s dobrými mravmi. Nepochybná odôvodnenosť predmetného kritéria je daná prioritným predmetom úpravy rodinného práva, ktorým sú osobné vzťahy medzi subjektmi rodinného práva, na ktoré sa vyživovacie vzťahy viažu. Narušenie príslušných osobných vzťahov z relevantných dôvodov zákon sankcionuje tým, že nepovažuje za spravodlivé, aby osoba, ktorá sa takéhoto konania dopustila, požadovala plnenia založené práve na takomto osobnom vzťahu.

17. Pojem dobré mravy je neurčitým právnym pojmom, jeho obsah nevyplýva z pozitívneho práva. Okrem práva existujú aj iné systémy noriem, niektorým z nich takouto úpravou právo poskytuje ochranu tým, že im prepožičiava sankcie charakteristické pre systém práva. Nejde o akékoľvek normy, ale o všeobecne spoločensky uznávané pravidlá, prostredníctvom ktorých sa navrhujú spoločensky nežiaduce javy. Vo všeobecnosti bývajú vyjadrené konštrukciou o „pocite sú náležitosti všetkých spravodlivo uvažujúcich ľudí“. Pojem dobré mravy je ďalej časovo (plynutím času podlieha zmenám) a miestne podmienený.

18. Na prípady rozporu s dobrými mravmi súd prihliada z úradnej povinnosti, ich danosť sa zisťuje podľa konkrétnych okolností prípadu. V zmysle striktného znenia normy súd v prípade zistenia rozporu s dobrými mravmi nemá inú možnosť (napríklad zníženie výživného), než výživné neprizná.

19. Podľa právneho názoru súdu by uloženie vyživovacej povinnosti matke navrhovateľa voči navrhovateľovi bolo v rozpore s dobrými mravmi, pretože navrhovateľ sa v minulosti dopustil voči svojej matke úmyselného trestného činu, za ktorý bol odsúdený k nepodmienečnému trestu odňatia slobody. Navrhovateľ ani spôsobom svojho života neprejavuje žiadnu úctu k svojej matke, o túto sa v podstate nezaujíma a túto navštevuje len sporadicky a aj to len v prípade, ak od nej potrebuje nejakú pomoc, resp. peniaze.

20. Z vyššie uvedených dôvodov súd návrh navrhovateľa v celom rozsahu ako nedôvodný zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je odvolanie prípustné v lehote 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trenčíne, písomne, v dvoch rovnopisoch.

Odvolanie musí okrem všeobecných náležitostí (označenie súdu, ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisovú značku súdu) obsahovať oznámenie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa toto rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie môže byť odôvodnené len skutočnosťami uvedenými v § 365 ods. 1 a 2 CSP.